

STRATÉGIA INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Organizácia	Základná škola, Vrútocká 58, 821 04 Bratislava
IČO	31780831
Adresa	Vrútocká 58, 821 04 Bratislava
Štát	Slovenská republika
Právna forma	rozpočtová organizácia
Zriaďovateľ školy	Mestská časť Bratislava - Ružinov
Štatutárny orgán	Mgr. Lukáš Srnka

Platnosť od 01/09/2023.

Bratislava, 01.09.2023

Mgr. Lukáš Srnka, riaditeľ školy

Stratégia inkluzívneho vzdelávania

Cieľom stratégie inkluzívneho vzdelávania je zlepšenie študijných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytvorenie vhodných podmienok pre vzdelávanie, predchádzanie a zmierňovanie negatívneho vplyvu rôznych vývinových porúch či iného znevýhodnenia, ktoré by mohlo mať za následok školskú neúspešnosť žiakov.

Inkluzívny prístup vo výchove a vzdelávaní chápeme ako možnosť rozvíjať individuálny potenciál všetkých žiakov v škole, ale aj v živote. Učíme žiakov prekonávať ťažkosti vo výchovno-vzdelávacom procese a nachádzať nové cesty, aby mali možnosť zažiť podporu komplexnejšie a inkluzívnejšie.

Tieto ciele budeme naplňovať prostredníctvom práce školského podporného tímu.

Školský podporný tím

Školský podporný tím je tím odborníkov, ktorí nielen priamo pracujú so znevýhodnenými žiakmi, ale úzko konzultujú s učiteľmi, prípadne rodičmi. Primárnym cieľom je vytvorenia školského podporného tímu je odstrániť bariéry v prístupe všetkých žiakov ku kvalitnému vzdelávaniu.

Školský podporný tím na škole podporuje žiakov, pedagógov, pedagogických asistentov. Veľmi dôležitá je aj podpora zo strany rodiča, aby sme dokázali žiaka podchytiť komplexnejšie. V škole sa snažíme o lepšie prepojenie so životom triedy a triedneho učiteľa, celkového komplexného prepojenia a prístupu podporného tímu, ktorý ovplyvňuje nastavenie kultúry školy, pomáha a podporuje učiteľov v ich prirodzených interakciách so žiakmi a vnáša liečivé prvky terapie do bežného života školy. Spolu s vedením školy sa snaží nastavovať procesy v škole, ktoré ovplyvňujú následnú prácu podporného tímu – inkluzívne vzdelávanie.

Zloženie inkluzívneho tímu na našej škole:

- **Školský špeciálny pedagóg, školský psychológ**
- **Učitelia a pedagogickí asistenti** sa pridávajú do subtímov podľa riešenia aktuálneho problému konkrétného žiaka vo svojej starostlivosti.

- **Tím podporuje na škole žiakov a učiteľov** aj tým, že pomáha s vedením nastavovať procesy v škole, ktoré následne ovplyvňujú prácu podporného tímu, Každý člen tímu je špecialistom a odborníkom vo svojej špecializácii a profesii.
- **Výchovná a kariérová poradkyňa** spolupracuje pri implementácii záverov psychologických a špeciálnopedagogických vyšetrení do IVP a spolupracuje pri riešení vzniknutých ťažkostí žiakov.

Pedagogickí asistenti úzko spolupracujú s učiteľmi, uľahčujú adaptáciu žiakov do vyučovacieho procesu, napomáhajú pri prekonávaní bariér, ktoré plynú z ich zdravotného znevýhodnenia, napomáhajú žiakom lepšie pochopiť zadanie úloh, povzbudzujú a motivujú k lepším výsledkom.

Stratégie a úlohy podporného tímu podieľajúceho sa na inkluzívnom vzdelávaní a výchove:

- poradenstvo, podpora nielen učiteľom, ale aj rodičom,
- podpora vedenia školy pri napĺňaní vízie a smerovaní školy,
- depistáže - vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík u žiakov, tried, učiteľov – začleňovanie, nástup prvákov, prechod piatakov na druhý stupeň, podpora deviatakov, kariérny rozvoj žiakov, príchod nového žiaka, zápis do 1. ročníka,
- realizovanie spätnej väzby, sociometrie tried, vzájomnej klímy na škole,
- poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľom a rodičom,
- mediácia konfliktov (využitím nenásilnej komunikácie), pravidelná individuálna reflexia so žiakmi,
- cielená a pravidelná individuálna intervencia žiakov so ŠVVP so školským špeciálnym pedagógom,
- individuálne sedenia so školským psychológom,
- podpora triednych učiteľov, pedagogických asistentov,
- aktívna spolupráca s CPP, sieťovanie s inými subjektami (kuratela, polícia, lekári..),
- pravidelné tímové porady, vzdelávanie tímu.

Spolupráca a základné princípy a zásady práce podporného tímu:

Rozdelenie úloh - úlohy vyplývajúce z profesie, ale aj prirodzené vlohy a potenciál každej osobnosti v tíme. Prihliadame na vzťahovú väzbu k danému žiakovi.

Zdieľanie informácií - je dôležité, aby sa v podpornom tíme riešili všetky dostupné informácie o žiakovi, nakoľko je to v jeho najlepšom záujme. Vhodné je rodičov a žiaka informovať o zdieľaní potrebných informácií v podpornom tíme.

Spolupráca – členovia tímu navzájom spolupracujú tak, aby zručnosti a schopnosti sa dopĺňali, aby bola pomoc žiakom čo najviac efektívna. Žiaci potrebujú cítiť spoločnú a jednotnú oporu a bezpečie.

Otvorenosť, priateľské vzťahy - ak v tíme vládne dôvera a otvorenosť, je predpoklad, že aj chyby, nedostatky sa dokážu prekonať a vykonzultovať.

Najdôležitejšou prácou podporného tímu:

- Riešenie konkrétnych situácií a problémov v škole.
- Zabezpečenie podporného servisu žiakom s prejavujúcimi sa oslabeniami vo vzdelávacom procese a výchovnom procese. Následné komplexné poradenstvo rodičom.
- Úzka spolupráca - triedny učiteľ, učiteľ, asistent učiteľa a pod.), ale aj rodič, žiak.
- Pri riešení a podpore žiakov prizývať rodičov, pokiaľ je to čo i len trochu možné.
- Podporný tím úzko spolupracuje s vedením školy najmä v porozumení dopadov jednotlivých krokov a usmernení vedenia.
- Podporný tím pracuje na všetkých úrovniach – od celej skupiny k jednotlivcovi.
- Podpora rodičom a žiakom pri domácom vzdelávaní.
- Práca s triedou je prirodzeným prostredím, v ktorom prebieha výchova a vzdelávanie žiakov. Bežná inkluzívna práca, výchova a vzdelávanie je adresovaná v skupine. Tím napomáha podpore učiteľa a rodičov, sleduje klímu a vývin procesov a skupinovej dynamiky.
- Práca s menšou skupinou je zvyčajne zameraná na žiakov v riziku, ktorí potrebujú dodatočnú podporu alebo pomoc. Zmyslom takejto práce je, aby sa žiaci postupne cítili bezpečne aj vo svojej triede.

- Práca s jednotlivcom je inkluzívna do tej miery, do akej napĺňa jeho potreby a zároveň smeruje k opätovnému a postupnému návratu do skupiny. Využíva sa pri závažných bariérach, znevýhodnení.
- Pomoc a usmernenie pri výrobe kompenzačných pomôcok pre daného žiaka na základe jeho oslabenia, konzultácie a usmernenia pri pravidelnom preverovaní vedomostí ústnou alebo písomnou formou.
- Príprava materiálov, hodnotení, zoznamov pre vedenie školy, lekárov a poradenské zariadenia.

Zákonné práva a povinnosti podporného tímu:

- V súlade so Zákonníkom práce majú rovnaké podmienky ako ostatní učitelia, počet dní dovolenky, pracovnú dobu, prestávky, materiálne podmienky i ochranu práv cez zástupcov zamestnancov.

Ako postupovať v náročných prípadoch:

- Tím neraz rieši výzvy v podobe závažnej traumy dieťaťa (smrť blízkej osoby, zneužívanie, tragická nehoda, CAN syndróm), šikana v škole/triede, drogy, návykov látky a i., ktoré vyžadujú osobitné nasadenie tímu, niekedy aj z večera do rána.
- V náročných prípadoch je dôležitá postupnosť v úzkej spolupráci s poradenským zariadením a vedením školy a nenechať sa situáciou dotlačiť do rýchlych riešení. Koordinátor tímu alebo daného prípadu v súčinnosti s poradenským zariadením navrhne postup, informuje tím alebo operatívne zvolá stretnutie tímu.
- Stretnutie s rodičom, triednym učiteľom zvoláva koordinátor tímu (uvedie čas, miesto, prítomných a tému).
- Riaditeľka/vedenie školy je informované a prizývané podľa dohody. Je dôležité strážiť psychohygienu a podporu triedneho učiteľa.
- S triedou dotknutého žiaka je dôležité viesť reflektívne kruhy - čo kto prežíva, čo potrebuje, čo vníma.

- Azda najdôležitejšou časťou úspešnosti prípadu je reflexia v podpornom tíme (intervízia alebo supervízia), o ktorú sa v našej škole snažíme a vždy budeme.

DODATOK č.1 k Stratégii inkluzívneho vzdelávania

Škola sa hlási k princípom inkluzívneho vzdelávania (§3 zákona 245/2008, písmeno d a e), ktoré je uskutočňované na základe rovnosti príležitostí, rešpektovania výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálnych osobitostí a aktívneho zapojenia všetkých žiakov do výchovy a vzdelávania.

Cieľom školy je:

- naučiť žiakov tolerovať rozdielnosť ľudí, rešpektovať inakosť,
- zamerať sa na formovanie medziľudských vzťahov v triede, školskej komunite, rodine, rozvíjať sociálne zručnosti, komunikačné zručnosti, schopnosť rozhodovať, čeliť sociálnemu tlaku, vedieť povedať NIE,
- priebežne počas celého školského roka prostredníctvom triednych komunít komunikovať so žiakmi o rôznych problémoch,
- rozvíjať pozitívne sebahodnotenie, zvládať stresové situácie a riešiť konflikty.

Škola podľa § 145 a) a 145 b) poskytuje žiakom **podporné opatrenia**, aby sa žiaci mohli plnohodnotne zapájať do výchovy a vzdelávania a rozvíjať seba ako človeka, osobnosť či svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Škola poskytuje podporné opatrenia (ďalej PO) podľa Katalógu podporných opatrení, školského vzdelávacieho programu a v prípade potreby aj podľa Individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP).

Školský podporný tím (ŠPT) je v našej škole zložený zo školských špeciálnych pedagogičiek, školskej psychologičky, výchovnej a kariérovej poradkyne a pedagogických asistentov. Činnosť tohto tímu sa riadi § 131 školského zákona a § 21n. a § 84a) zákona 138/2019 o pedagogických a odborných zamestnancoch, procesnými, výkonovými a obsahovými štandardmi i popísanými úrovňami podpory, predovšetkým však podporné úrovne 1. a 2. stupňa, ale aj metodickými usmerneniami VÚDPaPu. V škole tím úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi, predmetovými učiteľmi, vedením školy, vychovávateľmi, rodičmi a žiakmi. ŠPT rovnako úzko spolupracuje a je metodicky usmerňovaný centrom poradenstva a prevencie (CPP).

ŠPT vo svojej pôsobnosti realizuje:

- preventívne programy a aktivity v triedach zamerané na zlepšenie klímy,
- podporu učiteľom počas vyučovania alebo v mimovyučovacej činnosti,
- depistáže pri zápise žiakov do školy alebo v triedach prvých ročníkov,
- sociometrie, besedy, rozhovory so žiakmi,
- diskusie a vzdelávania pre rodičov a zamestnancov školy,
- účasť na rodičovských združeniach a ďalšie.

Naša škola je otvorená pre vzdelávanie všetkých žiakov v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám žiaka, triedy a školy. Pri práci využívame inkluzívny prístup, aby každé dieťa bolo vnímané ako jedinečné a necítilo sa odmietané. Chceme tak zabezpečiť ústavný rovný prístup k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, primeraný rozvoj ich schopností, dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a ich primeraného začlenenia do spoločnosti.

V Bratislave 31.1.2025

Mgr. Lukáš Srnka
riaditeľ školy

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 20.8.2025